

Ali kako razstavne zbirke Prirodoslovnega muzeja Slovenije izobražujejo otroke

Ljerka Trampuž, univ. dipl. biol.

KDO JE KDO

v muzejski pedagogiki

Prirodoslovnega muzeja Slovenije?

- **Začetek leta 1963**, ko kot drugi v Sloveniji odpremo delovno mesto kustosa pedagoga. Kot prvi je to naredil Muzej narodne osvoboditve Maribor ob svoji ustanovitvi leta 1958.
- **Majda Žlender**, prof. biol. (1963 – 1964)
- **Marija Gosar**, prof. biol. (1965 – 1983)
- **Ljerka Trampuž**, univ. dipl. biol. (1983 – danes)
- **dr. Staša Tome**, univ. dipl. biol. (2002 - danes)

Marija Gosar, prof. biol.

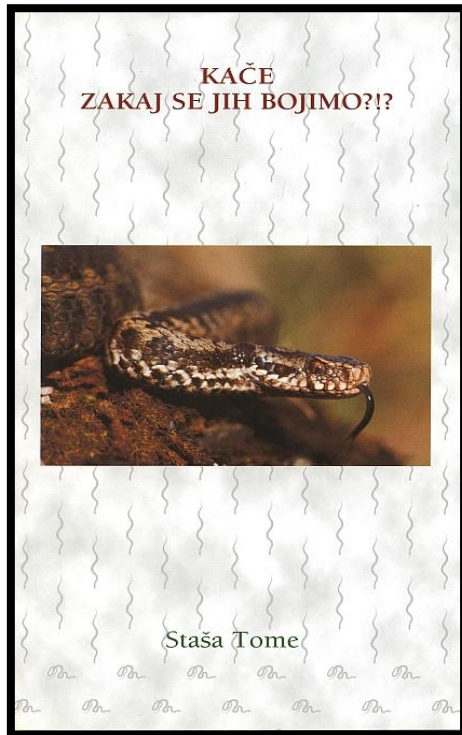

- Občasna razstava ***Travnik*** (1979).

- Naravoslovno likovna natečaja in razstava ***Muzej v mojih očeh*** (1983).

dr. Staša Tome

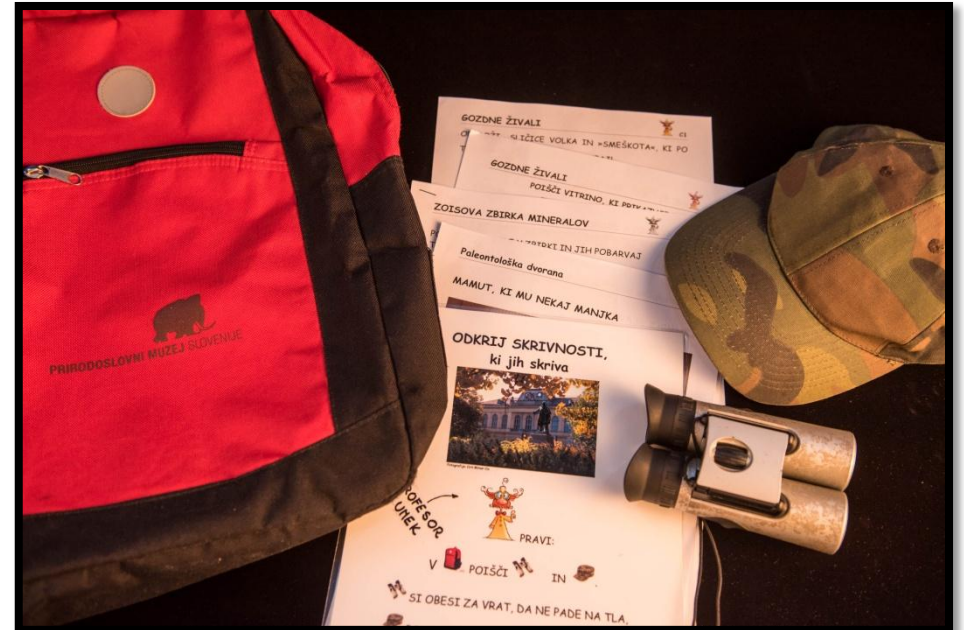

- Občasna razstava
Kače – zakaj se jih bojimo?!
(2002).

- **Naravoslovne
otroške delavnice**
(2002).

- **Skrinjice učenosti (2007).**
- **Sedem računalniških igric.**

- **Skrivnosti poln nahrbtnik (2008).**

Ljerka Trampuž, univ. dipl. biol.

- Občasna razstava **JAZ** in Prirodoslovni muzej (1990).

Vodstvo za otroške vrtce poteka še danes v podobni obliki kot nekoč (1983).

Nekoč so otroci po končanem vodstvu v muzeju tudi risali.

Načini vodenja

Razvoj načinov vodenja je potekal postopoma.
Vse oblike izvajamo še danes.

- **Klasično vodenje (1963) –**
vodič ali kustos obiskovalce popelje po razstavi ob svoji razlagi.
- **Muzejska učna ura z delovnimi listi (1988).**
- **Klasično vodenje v obliki pogovora z delovnimi listi (2003).**

Kaj je bistvo in namen dela z delovnimi listi?

To je **vodeno odkrivanje**, ki omogoča:

- samostojno raziskovanje razstave/muzeja.
- Obiskovalec/otrok tako ustvarja svoje povezave med razstavnimi predmeti.

Otrok se pri delu z delovnimi listi uči na tri različne načine.

Motorično skozi določeno vrsto igre.

Afektivno preko čustvenega dogajanja.

Kognitivno preko razmišljanja, spoznavanja in sklepanja.

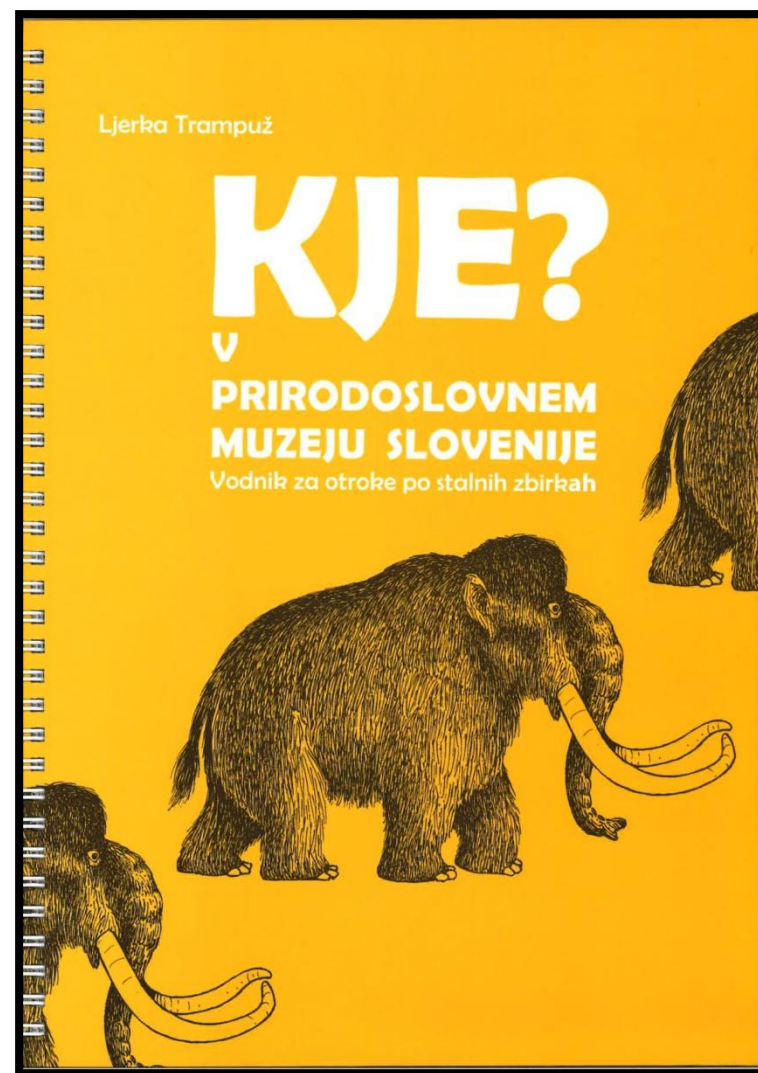
Usposabljanje študentov za vodnike

Študente Oddelka za biologijo in Pedagoške fakultete smer biologija – kemija od leta 2003 usposabljam za samostojne vodnike kot njihova mentorica.

Knjige za otroke

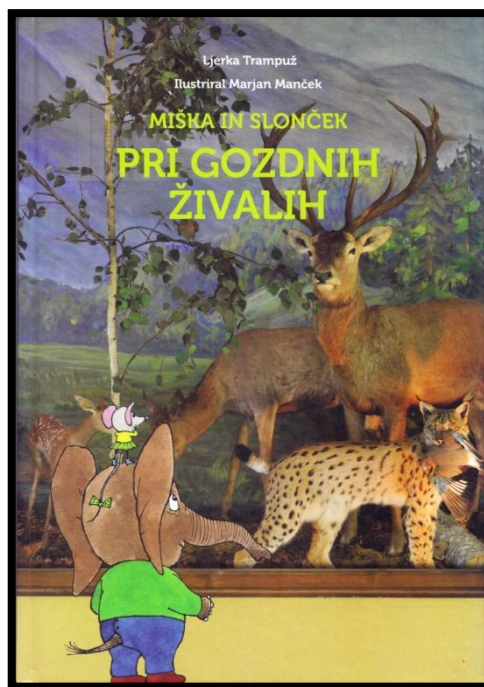
- Od leta 2008 s svojimi knjigami za otroke predstavljam razstavne zbirke in jih tako populariziram še na drugačen način.
- Prvi je izšel ***Vodnik po stalnih zbirkah*** (2008) za otroke od 10 – 14 let.

Serijske knjige z miško in slončkom

2010

2015

2017

Nazaj k delu z delovnimi listi in delo z njimi v osemletki

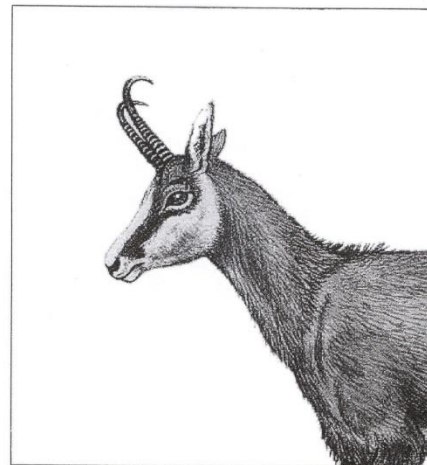
- Otroci so prihajali v muzej dobro pred pripravljene.
- Dobro so poznali naše najbolj značilne živali gozda, močvirja in gorskega sveta.
- Delovne liste so reševali samostojno in pri delu z njimi uživali.

Delo z delovnimi listi v devetletki

- Postopno slabše poznavanje naših najbolj značilnih živali gozda, močvirja in gorskega sveta.
- Postopno manj samostojno delo otrok z delovnimi listi.
- Skrb vzbujajoče je postalo v šolskem letu 2015/16 in ostaja enako do danes.
- Postopno slabša pred priprava v šoli.

JELEN!
KOZOROG!
SRNJAK!
ANTILOPA!

POIŠČI ŽIVAL, KI IMA ROGOVE KOT NA SLIKI.

TO JE _____

S ČIM SE HRANI ?

- ◇ LEŠNIKI IN OREHI
 - ◇ TRAVA, MAH, LUBJE
 - ◇ ŽUŽELKE
- (označi pravilni odgovor)

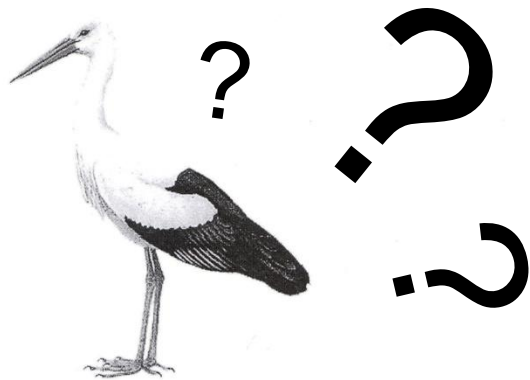
KJE ŽIVI ?

- ◇ GOZD
 - ◇ TRAVNIK
 - ◇ PLANINE
- (označi pravilni odgovor)

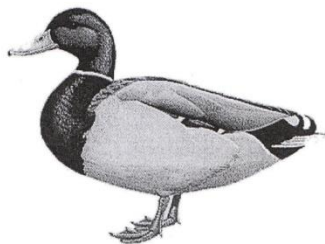
Delovni list 1, 2001

Ljerka Trampuž, Oddelek za stike z javnostjo
Prirodoslovni muzej Slovenije

TO JE _____

TO JE _____

Delovni list 12, 2001

Ljerka Trampuž, Oddelek za stike z javnostjo
Prirodoslovni muzej Slovenije

ČAPLJA!
PLAMENEC!
LASTOVKA!

Viri védenja otrok

- Naravoslovni filmi na televiziji (pogosto).
- Splet (pogosto).
- Naravoslovne knjige (redkeje).
- Njihovi dedki so lovci (dokaj pogosto).
- Hodijo s starši v naravo (razmeroma pogosto).
- Zbirateljstvo – nalepke s pivskih steklenic (redko).
- Risanke (ne tako redko).

Odnos do dela z delovnimi listi

- Površno branje kratkih navodil nalog.
- Zato praviloma napačno razumevanje nalog.
- Želja po čim hitrejšem zaključku dela.
- Zato beganje sem in tja.
- Zelo slabo opazovanje.
- Odsotnost želje po raziskovanju.

Nov način dela z delovnimi listi

- Skupinsko vodenje otrok pri delu z delovnimi listi.
- Spodbujanje k natančnemu branju navodil nalog in njegovem pravilnem razumevanju.
- Spodbujanje k samostojnemu razmišljanju in sklepanju.
- Učenje osnov opazovanja.

Rezultat učenja opazovanja in že samostojno delo

Vendar ...

- Novi muzejski način dela z delovnimi listi je samo krpanje otrokovega splošnega znanja, ki traja manj kot šolsko uro.
- Muzej torej ne more nadomestiti šole.
- Muzej je nadgradnja šole.

Pomembnost znanja in poznavanja naših najbolj značilnih živali.

- Otroci sedanjih in prihodnjih generacij se morajo zavedati velikega bogastva živih vrst v Sloveniji.
- Tako se bodo znali zavedati pomena ogroženosti vrst.
- Razvili bodo spoštovanje do okolja.
- Delovali okoljevarstveno.
- Sledili trajnostnemu razvoju.

FOTOGRAFIJE: Marija Hribar, David Kunc, Ciril Mlinar - Cic, Staša Tome in Tomi Trilar
ILUSTRACIJE: Anka Doblekar